

פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970¹

פרק א': פרשנות

הגדרות

[תיקונים: התשל"ה, התשמ"ג, התשנ"ה, התשנ"ה (מס' 2), (מס' 3), התשנ"ה, התשנ"ח (מס' 2)]

1. בפקודה זו -

"האזור" - הישובים והאתרים הצבאיים כמשמעותם בהסכם;

"האזורים" - כמשמעותם בחוק יישום חוזה השלום בין מדינת ישראל לבין הממלכה הירדנית ההאשמית, התשנ"ה-1995;

"בעל", לענין רכב שיש עליו הסכם-שכירות או הסכם של מקח-אגב-שכירות -

האדם המחזיק ברכב מכוח ההסכם;

"ההסכם" - הסכם הביניים הישראלי-פלסטיני בדבר הגדה המערבית ורצועת עזה, שנחתם בווינגטון בין מדינת ישראל לבין ארגון השחרור

הפלסטיני, ביום ד' בתשרי התשנ"ו (28 בספטמבר 1995), לרבות נספחיו והמסמכים שנלוו אליו;

"המועצה" - המועצה הפלסטינית שתכונן בהתאם להסכם, ועד לכינונה - הרשות הפלסטינית כמשמעותה בהסכם;

"חבות טעונת-ביטוח" - חבות שיש לכסותה בפוליסה, כאמור בסעיף 3;

"מבטח" - חברה, אגודה שיתופית או חתם המורשים לפי סעיף 7 לעסוק בעסקי ביטוח רכב מנועי;

"מבטח מהאזור" - מי שהרשויות המוסמכות לכך באזור הרשויה לעסוק בעסקי ביטוח רכב מנועי;

"מבטח משטחי האחריות האזרחית הפלסטינית" - מי שהרשויות המוסמכות מטעם המועצה הפלסטינית הרשויה לעסוק בעסקי ביטוח רכב

מנועי;

"נוהג" - לרבות הגאי של רכב מנועי שיש בו אדם מיוחד להיגויו, וכל אדם אחר המועסק בנהיגת אותו רכב;

"עסק לביטוח רכב מנועי" - עסק של עשיית חוזה-ביטוח מפני אבדן רכב מנועי או נזק לרכב מנועי, או נזק הבא מן השימוש ברכב מנועי או

עקב השימוש בו, ובכלל זה סיכוני צד שלישי;

"פוליסה" - לרבות כתב-כיסוי וכתב-כיסוי זמני;

"רכב מנועי" - כמשמעותו בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975;

"הרשות" - שר האוצר, או אדם או חבר-בני-אדם ששר האוצר מינה אותם בהודעה ברשומות;

"שטחי האחריות האזרחית הפלסטינית" - יהודה והשומרון וחבל עזה, למעט הישובים והאתרים הצבאיים כמשמעותם בהסכם;

"תצהיר" - אמרה בכתב שניתנה בשבועה, בהן-צדק או בהצהרה, לפי פקודת השבועות, 1936, ואם ניתנה בחוץ-לארץ אמרה בכתב שניתנה

בשבועה או בהן-צדק על-פי דיני המקום שבו ניתנה.

פרק ב': חובת הביטוח

חובת פוליסה

2. (א) בכפוף להוראות פקודה זו, לא ישתמש אדם - ולא יגרום ולא יניח שאדם אחר ישתמש - ברכב מנועי, אלא אם יש על שימוש שלו או

של האדם האחר באותו רכב פוליסה בת-תוקף לפי דרישותיה של פקודה זו.

(ב) העובר על הוראות סעיף-קטן (א), דינו - מאסר שלושה חדשים או קנס 750 לירות, ורשאי בית-המשפט, בנוסף לכל עונש אחר,

לפסול אותו מקבל או מהחזיק רשיון-נהיגה כאמור בסעיף 36 לפקודת התעבורה, או לפסלו מקבל או מהחזיק רשיון-רכב לסוג מסויים של

רכב או לרכב מסויים, לתקופה שלא תפחת משנים-עשר חודש, זולת אם ראה להורות על פסילה לתקופה קצרה יותר מנסיבות מיוחדות

שיפרש בפסק-הדין; תחילת הפסילה וחישוב תקופתה יהיו כאמור בסעיף 42 לפקודת התעבורה.

(ג) מי שנפסל עקב הרשעה לפי סעיף זה יראוהו לענין פקודת התעבורה כאילו נפסל לפי הוראותיה.

¹ דמ"י 15, נוסח חדש (1.4.1970), עמ' 320 (התשל"ל, התשל"ב, עמ' 3).

הנוסח המקורי פורסם: ע"ר 1947, תוס' 1, מס' 1568, עמ' 41; ס"ח 513, התשכ"ה, עמ' 2; התשכ"ט, עמ' 43.

תיקונים: ס"ח 707, התשל"ג (26.7.1973), עמ' 201;

ס"ח 780, התשל"ה (8.8.1975), עמ' 237;

ס"ח 829, התשל"ז (4.11.1976), עמ' 2;

ס"ח 1075, התשמ"ג (31.1.1983), עמ' 42;

ס"ח 1129, התשמ"ה (6.1.1985), עמ' 17;

ס"ח 1329, התשנ"א (30.9.1990), עמ' 2;

ס"ח 1497, התשנ"ה (28.12.1994), עמ' 82;

ס"ח 1503, התשנ"ה (10.2.1995), עמ' 110 [התשנ"ה (מס' 2)];

ס"ח 1526, התשנ"ה (9.6.1995), עמ' 325 [התשנ"ה (מס' 3)];

ס"ח 1633, התשנ"ז (31.7.1997), עמ' 206;

ס"ח 1639, התשנ"ח (25.11.1997), עמ' 13;

ס"ח 1678, התשנ"ח (29.7.1998), עמ' 285 [התשנ"ח (מס' 2)];

ס"ח 1722, התש"ס (4.1.2000), עמ' 59;

ס"ח 1770, התשס"א (28.12.2000), עמ' 111;

ס"ח 1901, התשס"ג (6.8.2003), עמ' 546;

ס"ח 2043, התשס"ד (29.12.2005), עמ' 124;

ס"ח 2145, התשס"ח (3.4.2008), עמ' 413. הצ"ח - כנסת 172, התשס"ז, עמ' 292 והצ"ח - ממשלה 345, התשס"ח, עמ' 250;

ס"ח 2203, התשס"ט (23.7.2009), עמ' 192. הצ"ח - ממשלה 436, התשס"ט, עמ' 348;

ס"ח 2310, התשע"א (11.8.2011), עמ' 1020. הצ"ח - כנסת 399, התשע"א, עמ' 214;

ס"ח 2343, התשע"ב (5.3.2012), עמ' 200. הצ"ח - כנסת 441, התשע"ב, עמ' 102;

ס"ח 2582, התשע"ו (21.8.2016), עמ' 1261. הצ"ח - ממשלה 1032, התשע"ו, עמ' 890;

ס"ח 2676, התשע"ח (28.12.2017), עמ' 80. הצ"ח - ממשלה 1113, התשע"ז, עמ' 80.

3. (א) פוליסה לפי דרישותיה של פקודה זו היא פוליסה שהוציא מבטח שהיה מורשה בשעת הוצאתה והיא מבטחת את -
- (1) בעל הרכב והנוהג בו - מפני כל חבות שהם עשויים לחוב לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975 (להלן - החוק), ומפני חבות אחרת שהם עשויים לחוב בשל נזק גוף שנגרם לאדם על-ידי השימוש ברכב מנועי או עקב השימוש בו; לענין זה, "נזק גוף" ו"שימוש ברכב מנועי" - כמשמעותם בחוק.
 - (2) בעל הרכב הנוהג בו וכל אדם הנוהג בו בהתר ממנו - מפני נזק גוף שנגרם להם בתאונת דרכים כמשמעותם בחוק.
- (ב) המבוטח בביטוח לפי סעיף-קטן (א)2 יהא זכאי לפיצוי כפי שהיה זכאי לקבל נפגע אחר לפי החוק.
- (ג) פוליסה לפי דרישותיה של פקודה זו, כאמור בסעיף קטן (א), תכסה אף מפני כל חבות בשל נזק גוף שנגרם לאדם, כולל הנוהג ברכב, בתאונת דרכים אשר אירעה באזור או בשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית, או באזורים או בשדה התעופה, הכל לפי הדין החל במקום התאונה.
- (ד) פוליסה המכסה, על פי הדין החל באזור או בשטחי עזה ויריחו, מפני חבות טעונת ביטוח בשל תאונת דרכים שאירעה בישראל, ושהוצאה בידי מבטח מהאזור או משטחי האחריות האזרחית הפלסטינית, לפי הענין, לכלי רכב הרשום או החייב ברישום לפי הדין באזור או בשטחי עזה ויריחו, לפי הענין, יראוה כפוליסה לפי דרישותיה של פקודה זו, ויחולו הוראות פקודה זו, בשינויים המחוייבים.
- (ה) ² (1) על אף הוראות סעיף זה וסעיף 12, פוליסה לפי דרישותיה של פקודה זו אינה כוללת כיסוי לתושב כהגדרתו בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 (להלן - חוק ביטוח בריאות ממלכתי), בשל שירותי בריאות הכלולים בתוספת השניה או בצו לפי סעיף 8(ז) לחוק האמור, ובלבד שהוא זכאי להם לפי אותו חוק;
- (2) אין באמור בפסקה (1), כדי לגרוע מהכיסוי לתושב בתקופת המתנה לפי סעיף 58 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, לחייל שחוק ביטוח בריאות ממלכתי אינו חל עליו לפי סעיף 55 לחוק האמור ולמי שזכאי בשל האירוע שיצר חבות לגמלה לפי פרק ה' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995.

השתתפות עצמית - הוראת שעה

[תיקונים: התשס"ה, התשע"ו]

- א.3. (א) על אף הוראות סעיף 3(ב), רשאית הרשות, בהסכמת שר המשפטים לתת הוראות המחייבות מבטח או המתירות לו לכלול בחוזה ביטוח, באופן ובתנאים שתורה, אחת או יותר מתניות אלה:
- (1) זכותו של המבטח לנכות דמי השתתפות עצמית מהפיצויים שלהם זכאי הנוהג ברכב בעד אבדן השתכרות או בעד נזק שאינו נזק ממון, בסכום שלא יעלה על הסכום הכולל של הפיצויים כאמור;
 - (2) חובתו של מבוטח לשלם דמי השתתפות עצמית למבטח אם שילם המבטח פיצויים לפי סעיף 3(א), ובלבד שדמי ההשתתפות העצמית לא יעלו על הסכום הכולל של הפיצויים כאמור; ואולם אם נפגע המבוטח בתאונת דרכים, לא ישלם דמי השתתפות עצמית לפי פסקת משנה זו ויונכו דמי השתתפות עצמית מהפיצויים שלהם הוא זכאי, לפי הוראות פסקה (1).
- (ב) בהוראות לפי סעיף קטן (א) תכלול הרשות עניינים אלה:
- (1) סכום ההשתתפות העצמית המרבי, ויכול שיהיה שונה לכלי רכב מסוגים שונים;
 - (2) הוראות לעניין הפחתת דמי הביטוח.
- (ג) הוראות הרשות לפי סעיף קטן (א) יכול שיינתנו לכלל המבטחים, לסוג מסוים מהם או למבטח מסוים, ויראו אותן כהוראות שניתנו לפי סעיף 2(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, לרבות לעניין עיצום כספי לפי פרק ט' ופרסום הוראות לפי סעיף 111א, לחוק האמור.
- (ד) שר האוצר, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, יקבע הוראות בעניינים אלה:
- (1) מתכונת הגילוי למבוטח, בפוליסה ובתעודת ביטוח, בדבר דמי השתתפות עצמית ותנאיהם;
 - (2) סוגי כלי הרכב שלגביהם ניתן לכרות חוזה ביטוח לפי סעיף קטן (א);
 - (3) מקרים שבהם לא תיכלל בחוזה הביטוח תניה לעניין דמי השתתפות עצמית של הנוהג ברכב.
- (ה) שר האוצר, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לקבוע מקרים שבהם זכאי הנוהג ברכב, גם אם אינו המבוטח, לבחור שלא תיכלל לגביו תניה בדבר השתתפות עצמית.
- (ו) על הפרת הוראות שנקבעו לפי סעיפים קטנים (ד) ו-(ה) תהא הרשות רשאית להטיל עיצום כספי לפי פרק ט' לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, ויהיו נתונות לה, לענין זה, סמכויות הממונה כהגדרתו בחוק האמור, לפי סעיף 92א(ג) לאותו חוק.
- (ז) נתנה הרשות הוראות לפי סעיף קטן (א), יידע מבטח מבוטח בדבר זכותו לכרות חוזה ביטוח שאינו כולל תניה מהתניות לפי סעיף קטן (א) ויאפשר לו לכרות חוזה ביטוח כאמור; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי להטיל על מבטח חובה להתקשר בחוזה ביטוח.
- (ח) נוכח דמי ההשתתפות העצמית מפיצויים בעד אבדן השתכרות כאמור בסעיף קטן (א), לא יראו לענין סעיף 11 לחוק דמי מחלה, התשל"ו-1976, את הסכום שנוכה כאמור, כתשלום על פי חיקוק בעד תקופת אי-כושר לעבודה מטעמי בריאות.
- (ט) למבוטח או לנוהג ברכב ששילם דמי השתתפות עצמית או שנוכו מהפיצויים שלהם הוא זכאי דמי השתתפות עצמית, כאמור בסעיף קטן (א), לא תהיה עילת תביעה לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש], בשל דמי ההשתתפות העצמית.
- (י) בסעיף זה, "מבוטח" - מי שכרת חוזה ביטוח עם המבטח ושמנו נקוב בתעודת הביטוח כבעל הפוליסה.

[תיקון התשס"ח]

4-5. (בוטלו).

² תחילת תוקפו של ס"ק 3(ה) ביום 1.1.2010.

³ במקור נקבע כי סעיף 3א יעמוד בתוקפו 4 שנים מיום 3.4.2008, ואולם שר האוצר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי להאריך, בצו, את תוקפו לצמיתות. צו המאריך את תוקפו של סעיף 3א לצמיתות פורסם בק"ת 7104, התשע"ב, עמ' 974.

1) לגבי רכב מנועי שהוא רכוש המדינה, ובלבד שהמדינה התירה את השימוש בו או שהשימוש בו הוא לצורכי המדינה.

חובת פיצוי

(תיקונים: התשס"ה, התשס"ז, התשע"ח)

א6. מי שפטור מחובת ביטוח לפי סעיף 6 יהא חייב לתת כל פיצוי שמבטח היה חייב לתת אילו היתה קיימת פוליסה לפי סעיף 3.

פרק ג': מבטחים, פוליסות ותעודות

הרשאת מבטחים

(תיקונים: התשס"ז, התשע"א)

7. ⁴ (א) הרשות רשאית, בהודעה ברשומות, להרשות חברה, אגודה שיתופית או חתם שהוא חבר בהתאחדות חתמים המאושרת על-ידי הרשות, לעסוק בעסקי ביטוח רכב מנועי, ובלבד שלא תיתן הרשאה כאמור אלא אם יציבותם הכספית של החברה, האגודה או החתם מניחה דעתה.

(ב) חדלה יציבותו הכספית של מבטח מורשה להניח דעתה של הרשות, רשאית היא, בהודעה ברשומות, להפקיע את ההרשאה שניתנה לו להודיע שאין הוא מורשה עוד לעסוק מכוח סעיף זה בעסקי-ביטוח, ותקפה של ההודעה יהיה מן היום והשעה המפורשים בה.

(ג) הרשאה לפי סעיף זה יראו אותה כמותנית גם בכך שמבטח, שקיבל את ההרשאה ופועל מכוחה, יפעל גם בהתאם להסדר לביטוח כל משתמש ברכב מנועי שלא הצליח לרכוש פוליסה באופן ישיר אצל מבטח, כפי שיקבע שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, והכל בתנאים ועל פי תעריפים שייקבעו לפי סעיף זה.

(ד) המנגנון לקביעת תעריפי הביטוח למשתמש ברכב מנועי שלא הצליח לרכוש פוליסה באופן ישיר אצל מבטח במסגרת הפול כמשמעותו בחוק ביטוח רכב מנועי (ביטוח בתנאי תחרות מבוקרת, הסדרים לתקופת מעבר והוראות לעניין אבנר), התשנ"ז-1997 (בחוק זה - הפול), או במסגרת הסדר לפי הוראות סעיף קטן (ג), ייקבע בידי שר האוצר, בהתבסס על מידע לגבי הסיכונים בענף ביטוח רכב מנועי, ובהתאם לכללים שיקבע באישור ועדת הכספים של הכנסת.

מרכיב ההעמסה בתעריף הביטוח

(תיקונים: התשע"א, התשע"ב)

א7. (א) בסעיף זה -

"אופנוע" - כהגדרתו בסעיף 3(ג) לחוק;

"מרכיב ההעמסה" - הסכום שעל מבטח שלא במסגרת הפול לשלם כתוצאה מעלויות ההשתתפות של מבטח במסגרת הפול;

"עלות הסיכון הטהור" - חלק מתעריף ביטוח שאינו כולל רווח, הוצאות ועלות אספקת שירותים, למעט הוצאות ליישוב תביעות כפי שהוגדרו בתכנית הסטטיסטית, המתבסס על ניסיון התביעות בעבר של ענף ביטוח רכב מנועי שחלה לגביו חובה לרכוש ביטוח לפי פקודה זו, כולו, לרבות ניסיון התביעות בפול, בתוספת אומדן של תשלומים עתידיים בשל אותן תביעות ובהתחשב במגמות המשפיעות על שכיחות התביעות ועל עלותן;

"תכנית סטטיסטית" - תכנית שאישרה הרשות, המגדירה את האופן שבו על מבטח לקדד ולהעביר את המידע על הפרמיות והתביעות לכל אחד ממאגרי המידע, הכוללת בין השאר את פרטי המידע, אופן הגשתם, דרישות האיכות לגביהם ולוחות הזמנים לדיווח של כל מבטח.

(ב) קבעה הרשות תעריפי ביטוח לפול, יהיה מרכיב ההעמסה הצפוי למימון העלות לביטוח אופנועים במסגרת הפול בין 5.5 אחוזים ל-6.5 אחוזים מעלות הסיכון הטהור.

איסור להתנות פוליסה בביטוח נוסף

8. (א) מבטח שנתבקש להוציא פוליסה לפי דרישות סעיף 3, כולן או מקצתן, לא יתנה הוצאתה בעשיית ביטוח נוסף בינו לבין המבקש.

(ב) מבטח המפר הוראת סעיף-קטן (א) דינו - קנס 5,000 לירות.

תעודת ביטוח

(תיקון התשע"ח)

9. (א) מבטח שהוציא פוליסה לפי דרישות סעיף 3, כולן או מקצתן, יוציא בו בזמן תעודת-אישור (בפקודה זו - תעודת-ביטוח) בטופס שנקבע ובציון הפרטים שנקבעו, ואפשר לקבוע טפסים שונים ופרטים שונים למקרים שונים ולנסיבות שונות.

(א1)⁶ המבטח ימציא למבוטח את תעודת הביטוח שהוציא; הרשות רשאית לתת הוראות לגבי אופן המצאת תעודות הביטוח למבוטחים.

(ב)⁷ לא יוציא מבטח לפוליסה אחת יותר מתעודת-ביטוח אחת, אך מקום שבפוליסה אחת מכוסים כלי-רכב אחדים, יוציא המבטח תעודת-ביטוח נפרדת לכל אחד מכלי-הרכב המכוסים בפוליסה.

(ג) לא יוציא מבטח תעודת-ביטוח אלא לתקופה שבה היתה קיימת פוליסה בת-תוקף.

(ד) מבטח המפר הוראה מהוראות סעיף זה, דינו - קנס 5,000 לירות.

⁴ ראה הוראת שעה בנוגע להרשאה בעמ' 2168א להלן.

⁵ החל ביום 28.9.18 בסעיף קטן (א), במקום "בטופס שנקבע" יבוא "בהתאם לטופס שנקבע" ובמקום "ולנסיונות שונות" יבוא "ולנסיונות שונות; ניתן להוציא תעודת ביטוח באמצעים אלקטרוניים; (תיקון התשע"ח).

⁶ תחילת תוקפו של ס"ק 9(א1) ביום 28.9.18.

⁷ החל ביום 28.9.18, הרישא לס"ק 9(ב) ער המלים "אחת, אך" - תימחק.

8 (ה) אין בהוראות סעיף זה כדי למנוע הוצאת תעודת-ביטוח במקום תעודה שנשחתה או שאבדה, וכל מקום בפקודה זו שמדובר בהחזרת תעודת-ביטוח, באבדנה או בהשחתתה, יתפרש כמדובר בכל התעודות שהוצאו כאמור ובהעתקיהן.

9 (ו) מבטח ישמור עותק של תעודת הביטוח שהוציא, באמצעים אלקטרוניים או בדרך אחרת שאישרה הרשות, ורשאית הרשות לתת הוראות לעניין השמירה של תעודות ביטוח בידי מבטח.

(תיקון התשס"ח)
10-11. (בוטלו).

מאגרי מידע

(תיקונים: התשנ"ז, התש"ס, התשס"א, התשס"ג)

11. (א) שר האוצר, בהתייעצות עם שר המשפטים ושר התחבורה, רשאי לקבוע הוראות בדבר הקמה וניהול של מאגר מידע אשר ישמש להערכת עלות הסיכונים בענף ביטוח רכב מנועי ושל מאגר מידע אשר ישמש לאיתור מקרי הונאה או מרמה בתחום ביטוח רכב מנועי (בחוק זה - מאגרי המידע); מידע לפי סעיף זה יימסר גם לרשות, לפי דרישתה.

(ב) תקנות לפי סעיף זה יכללו, בין השאר, הוראות בדבר -

(1) פרטי מידע שחובה על מבטח למסור לכל אחד ממאגרי המידע; פרטי המידע כאמור לא יכללו פרטים בדבר דתם, לאומם או מוצאם של המבוטחים;

(2) פרטי המידע שימסור מבוטח למבטח, לצורך מילוי חובת המבטח על פי סעיף זה;

(3) תשלומים שעל מבטחים לשלם למימון ההקמה והתפעול של מאגרי המידע, שייקבעו בין היתר בהתחשב בחלקו היחסי של כל מבטח בענף בהתאם לנתוני השנה הקודמת ובהתחשב באיכות ובמועדי הדיווח למאגרים, וכן תנאים ומועדים לביצוע התשלומים כאמור.

(ג) בכפוף להוראות סעיף קטן (א) בענין מסירת מידע לרשות, שימוש במידע הכולל פרטים מזהים של המבוטחים, שנמסר לכל אחד ממאגרי המידע לפי הוראות סעיף זה לרבות מסירת מידע מכל אחד מהם, ייעשה למטרות, בדרך ועל פי כללים שיקבע שר האוצר בהסכמת שר המשפטים בתקנות.

(ד) תקנות לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג) טעונות אישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

עיצום כספי

(תיקונים: התש"ס, התשס"ג)

11. (א) מבטח, שלא מסר מידע למאגרי המידע על פי הוראת סעיף 11א והתקנות לפיו, יהיה חייב בעיצום כספי בשיעור הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), ובעיצום כספי בשיעור החלק החמישים שלו לכל חודש שבו נמשכה ההפרה מהמועד שבו היה עליו למסור את המידע למאגרי המידע.

(ב) בהפרה חוזרת ייתוסף על העיצום הכספי, שניתן היה להטיל בשהל כאמור בסעיף קטן (א) רישה, סכום השווה למחצית העיצום האמור; לענין זה, "הפרה חוזרת" - הפרה כאמור בסעיף קטן (א) בתוך שנה מיום ההפרה הקודמת של ההוראה האמורה, ואם נמשכה ההפרה האמורה - מן היום האחרון שבו נמשכה.

(ג) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום הדרישה לתשלומו, ואם הוגש ערעור, ובית המשפט הדין בערעור הורה על עיכוב תשלומו, לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בערעור.

דרישת העיצום הכספי ותשלומו

11. (א) עיצום כספי לפי סעיף 11ב ישולם לפי דרישת הרשות, בתוך 30 ימים מיום קבלתה; הדרישה תוצא לאחר שהודע למבטח שאליו נועדה על הכוונה להוציאה, וניתנה לו הזדמנות נאותה להשמיע את דברו.

(ב) על דרישה כאמור בסעיף קטן (א) ניתן לערער לפני בית משפט שלום; אין בהגשת ערעור כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי זולת אם בית המשפט הורה אחרת.

(ג) ערעור על דרישה לתשלום עיצום כספי יוגש לבית המשפט בתוך 15 ימים מיום קבלתה.

ערעור

(תיקון התש"ס)

11. (א) על החלטת בית המשפט בערעור ניתן לערער ברשות, ובית המשפט ידון בערעור בשופט אחד.

(ב) התקבל ערעור, יוחזר העיצום הכספי וייתוספו עליו הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 (להלן - הפרשי הצמדה וריבית), מיום תשלומו ועד יום החזרתו.

(ג) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות סדרי דין לערעור לפי סעיף זה.

הפרשי הצמדה וריבית וגביה

(תיקון התש"ס)

11. (א) לא שולם העיצום הכספי במועד, ייתוספו עליו לתקופת הפיגור הפרשי הצמדה וריבית.

(ב) עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה ועל גבייתו תחול פקודת המסים (גביה).

פרק ד': חבויות בביטוח

פוליסה מחייבת על אף כל דין

(תיקונים: התשל"ה, התשס"ח)

8. החל ביום 28.9.18 ס"ק 9(ה) - בטל.

9. תחילת תוקפו של ס"ק 9(ו) ביום 28.9.18.

12. המוציא פוליסה לפי סעיף 3 היא חב, על אף האמור בכל דין ובכפוף להוראות סעיף 3א, לשפות את המבוטחים הנקובים בה בשל חבות שהפוליסה אמורה לכסותה, וכן לפצות את המבוטח הנוהג ברכב או את הנוהג בהיתר ממנו על נזק גוף שנגרם להם בתאונת-דרכים כמשמעותם בחוק.

שינוי בעלות ברכב אינו פוטר

(תיקון התשס"ח)

13. (א) מבטח שהוציא פוליסה לכיסוי חבות טעונת-ביטוח - בין שהמבוטח היה חייב באותו ביטוח ובין שהיה פטור ממנו לפי סעיף 6, בין שאותה חבות היתה טעונה כיסוי ובין שהיתה פטורה ממנו לפי הסיפא לסעיף 3 - ואירע מאורע הנותן עילה לחבות כזאת אחרי שהמבוטח העביר את הבעלות ברכב לאדם אחר (להלן - הבעל החדש), לא תישמע טענה מצד המבטח שהוא פטור מכיסוי החבות עקב ההעברה כאמור, אלא אם הוכיח אחת מאלה:

- (1) שלא ידע על ההעברה וכי היה נמנע, מנימוקים סבירים, לבטח את הבעל החדש;
- (2) שקיים ביטוח אחר לכיסוי החבות.

(ב) נמנעה טענה מצד המבטח כאמור בסעיף קטן (א), יחייבו הוראות הפוליסה שהוצאה למבוטח גם את הבעל החדש.

תנאים שאין להם תוקף כלפי צד שלישי

(תיקון התשל"ה)

14. (א) תנאי בפוליסה שהוצאה לפי סעיף 3 האומר, שאם לאחר המקרה המשמש עילה לתביעה על פי הפוליסה ייעשה או לא ייעשה דבר פלוני כמפורש בתנאי, לא תנבע מן הפוליסה שום חבות או שתחדל חבות שנבעה ממנה - אין לו תוקף לגבי תביעות בשל חבות טעונת-ביטוח. (ב) (בוטל).

הגבלות שאין להן תוקף כלפי צד שלישי

(תיקון התשל"ז)

15. מקום שהוצאה פוליסה לפי סעיף 3, לא יהיה תוקף, לגבי חבות טעונת-ביטוח, לשום דבר בפוליסה הבא להגביל את ביטוחם של המבוטחים בה על סמך אחת הנסיבות האלה:

- (1) הגיל או המצב הגופני או הנפשי של הנוהגים ברכב או משך היותם בעלי רישיון;
- (2) מצב הרכב;
- (3) מספר האנשים המוסעים ברכב;
- (4) משקלם וטיבם הפיסי של הטובין המובלים ברכב;
- (5) הזמנים והשטחים שבהם משתמשים ברכב;
- (6) כוחות-הסוס של הרכב או שוויו;
- (7) מכשיר מיוחד המובל ברכב;
- (8) מציאותם של סימני-זיהוי מיוחדים על הרכב, שאינם סימני-זיהוי שמציאותם חובה לפי פקודה זו או לפי פקודת התעבורה.

סכום ששולם על אף הגבלה ניתן להיפרע

(תיקון התשל"ה)

16. שום דבר האומר בסעיף 15 לא יחייב מבטח לשלם בשל חבותו של אדם כל סכום שאינו לשם הפטר מלא או חלקי מאותה חבות.

חובתו של נתבע למסור פרטים על ביטוח

(תיקון התשס"ח)

17. (א) אדם הנתבע בשל חבות טעונת-ביטוח - בין שהמבוטח היה חייב באותו ביטוח ובין שהיה פטור ממנו לפי סעיף 6, בין שאותה חבות היתה טעונה כיסוי ובין שהיתה פטורה ממנו לפי הסיפא לסעיף 3 - חייב, לפי דרישה מאת האדם התובע או משמו, להודיע אם הוא מבוטח או לא מבוטח מפני אותה חבות בפוליסה, או שהיה מבוטח כאמור אילו המבטח לא ביטל את הפוליסה מעיקרה או הפקיעה; ואם הוא מבוטח או היה יכול להיות מבוטח כאמור -

ימסור את הפרטים בדבר הפוליסה כפי שהם מפורטים בתעודת הביטוח שהוצאה לפי סעיף 9.

(ב) המפר, ללא הצדק סביר, הוראות סעיף זה, או המוסר במזיד הודעה כוזבת בתשובה לדרישה האמורה, יאשם בעבירה.

הליכים מסויימים שאינם משפיעים על זכות צד שלישי

18. מקום שהוצאה פוליסה לפי סעיף 3, וקרה למבוטח בה אחד המקרים האמורים בסעיפים 29 או 30, לא ישפיע המקרה, על אף האמור בפקודה זו, על שום חבות טעונת-ביטוח של המבוטח; אולם שום דבר האומר בסעיף זה לא יפגע בזכויות כנגד המבטח שהעניקה הפקודה לאדם שכלפיו נוצרה אותה חבות.

זכות הניזוק להיפרע מן המבטח

(תיקונים: התשל"ג, התשל"ה, התשס"ח)

19. ניתן פסק-דין נגד מבטח בשל חבות טעונת-ביטוח ואותה חבות מכוסה על-ידי ביטוח - בין שהמבוטח היה חייב באותו ביטוח ובין שהיה פטור ממנו לפי סעיף 6, בין שהחבות היתה טעונה כיסוי ובין שהיתה פטורה ממנו לפי הסיפא לסעיף 3 - ישלם המבטח לבני-האדם הזכאים ליהנות מפסק הדין כל סכום שיש לשלמו בשל אותה חבות, לרבות מה שיש לשלם בשל הוצאות המשפט ובשל ריבית המשתלמת על אותו סכום מכוח כל דין בענין הריבית בפסקי-דין, אף אם הוא זכאי לבטל את הפוליסה מעיקרה או להפקיעה או כבר ביטלה או הפקיעה, והכל בכפוף לסעיפים 22 עד 24.

"מבטח" לענין סעיף זה - לרבות הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975.

¹⁰ במקור נקבע כי המילים "ובכפוף להוראות סעיף 3א" יעמדו בתוקפן 4 שנים מיום 3.4.2008 ואולם שר האוצר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי להאריך, בצו, את תוקפן לצמיתות. צו המאריך את תוקפן לצמיתות פורסם בק"ת 7104, התשע"ב, עמ' 974.

זכות הניזוק לתבוע יחד
20. אין בהוראות סעיף 19 כדי למנוע את הניזוק מלתבוע את המבטח יחד עם המבוטח.

כשאין המבוטח יכול להיתבע

(תיקון התשס"ח)

21. (א) קיים ביטוח של חבות טעונת-ביטוח - בין שהמבוטח היה חייב באותו ביטוח ובין שהיה פטור ממנו לפי סעיף 6, בין שאותה חבות היתה טעונה כיסוי ובין שהיתה פטורה ממנו לפי הסיפה לסעיף 3 - ואירע מאורע הנותן עילה לחבות כזאת, אלא שאי-אפשר לתבוע את המבוטח או ליתן פסק-דין נגדו מחמת אחת מאלה:

(1) הרכב שבאמצעותו נגרם המאורע היה בבעלות של מדינת-חוץ או של האומות המאוחדות, או שהיה בבעלות אדם שאין לתבעו מחמת חסינותו או שאדם כאמור נהג ברכב;

(2) המבוטח הוא בן-זוגו של הנפגע;

ישלם המבוטח לניזוק או לשאיריו מה שהיה חייב לשלם לפי סעיף 19 אילו היה ניתן פסק-דין נגד המבוטח.

(ב) היה ביטוח בשל חבות לנזקי-רכוש ונתקיימו הנסיבות האמורות בסעיף קטן (א), ישלם המבוטח לניזוק או לשאיריו מה שהיה חייב לשלם למבוטח לפי תנאי הפוליסה.

(תיקון התשל"ה)

22. (בוטל).

תנאי לחיוב המבוטח לפי פסק-דין

23. המבוטח לא יהיה חייב לשלם לפי סעיף 19 בשל פסק-דין שניתן, אם לא הודיעו לו על הגשת התובענה לבית המשפט לפני שהוגשה או תוך שבעה ימים לאחר שהוגשה או אם ביצועו של פסק הדין מעוכב מחמת ערעור.

כשבטלה הפוליסה לפני המאורע

(תיקונים: התשל"ג, התשע"ח)

24. (א) מבטח לא יהיה חייב לשלם לפי סעיפים 19 או 21(א), בקשר לחבות, אם לפני המאורע שגרם למוות או לחבלת הגוף שמהם נובעת החבות בוטלה הפוליסה בהסכמה הדדית או בתוקף הוראה שבפוליסה; אולם לא יהיה לביטול תוקף כלפי הניזוק או שאיריו אלא כעבור עשרים ואחד יום לאחר שניתנה לבעל הפוליסה הודעה בכתב על הביטול.

(ב)¹¹ ניתנה ההודעה בדואר רשום עם אישור-מסירה, יראו את התאריך המסומן באישור המסירה כתאריך מתן ההודעה. הומצאה תעודת הביטוח לבעל הפוליסה באמצעים אלקטרוניים, רשאי המבוטח להמציא הודעה על הביטול באמצעים אלקטרוניים, ובלבד שוידא שבעל הפוליסה קיבל את ההודעה, ויראו את תאריך וידוא הקבלה כתאריך מתן ההודעה.

(תיקון התשל"ג)

25-26. (בוטלו).

חובה להחזיר תעודה שבטלה

27.¹² אם לאחר שהוצאה תעודת-ביטוח לפי סעיף 9 בוטלה הפוליסה כאמור בסעיף 24, יחזיר בעל הפוליסה את תעודת הביטוח למבטח תוך שבעה ימים מיום היכנס הביטול לתקפו, ואם אבדה או נשחתה, ימסור תצהיר על כך; לא עשה כאמור - יאשם בעבירה.

חובה לשלם הוצאות בית-חולים

(תיקונים: התשנ"ה, התשס"ח)

28. (א) מקום שחבות טעונת-ביטוח מכוסה על-ידי ביטוח - בין שהמבוטח היה חייב באותו ביטוח ובין שהיה פטור ממנו לפי סעיף 6, בין שאותה חבות היתה טעונה כיסוי ובין שהיתה פטורה ממנו לפי הסיפה לסעיף 3 - והאדם שמת או שנחבל קיבל לפי ידיעת המבוטח טיפול בבית-חולים בשל החבלה שנגרמה לו, ישלם המבוטח לבית החולים את ההוצאות שהוציא באופן סביר במתן הטיפול, בתנאי שהסכום שעל המבוטח לשלמו לא יעלה על ההוצאות שהוציא בית החולים בשל הטיפול בו כחולה-פנים במשך 180 יום או כחולה-חוץ במשך שנה.

(ב) הזכויות לפי סעיף זה אינן גורעות מזכויות אחרות של בית החולים, אולם -

(1) בית-חולים הזכאי לתשלום לפי סעיף זה וגם על פי זכות אחרת, לא יגבה בעד אותו טיפול סכום העולה על המגיע לו לפי סעיף זה או על פי הזכות האחרת, הכל לפי הסכום הגדול יותר;

(2) במידה שמבטח שילם לפי סעיף זה, יהיה פטור מלשלם בעד אותו טיפול על פי חבות אחרת כדין ובמידה ששילם בעד אותו טיפול לפי חבות אחרת, יהיה פטור מלשלם לפי סעיף זה;

(3) במידה שהמבוטח שילם לבית-חולים לפי סעיף זה, יהיה פטור מלשלם בעד אותו טיפול לאדם אחר, ובמידה ששילם לאדם אחר הזכאי לאותו תשלום, יהיה פטור מלשלם לפי סעיף זה.

(ג) לענין סעיף זה -

"בית-חולים" - מוסד בישראל המטפל טיפול רפואי או ניתוחי בחולי-פנים ואינו מתנהל לשם רווחים;

"הוצאות סבירות" -

(1) באדם שטיפלו בו כחולה-פנים, לכל יום של אישפוז בבית החולים - סכום שהוא הממוצע של ההוצאה היומית על כל חולה-פנים להחזקת בית החולים וחבר-עובדיו ולהחזקת החולים שבו ולטיפול בהם;

(2) באדם שטיפלו בו כחולה-חוץ - ההוצאות הסבירות שהוציא בית החולים למעשה.

¹¹ תחילת תוקפו של פיצול סעיף 24 לס"ק (א) ו(ב) ותחילת תוקפה של התוספת לס"ק (ב) החל במילים "הומצאה תעודת הביטוח" - ביום 28.9.18.

¹² סעיף 27 בטל החל ביום 28.9.18.

פרק ה': זכויות צד שלישי בפשיטת-רגל או בפירוק

כשהמבוטח פשט את הרגל או התפרק

(תיקון התשס"ח)

29. מקום שאדם מבוטח מפני חבות טעונת-ביטוח בין שהיה חייב באותו ביטוח ובין שהיה פטור ממנו לפי סעיף 6, בין שהחבות היתה טעונה כיסוי ובין שהיתה פטורה ממנו לפי הסיפה לסעיף 3 – וקרה אחד המקרים האלה:

- (1) המבוטח הוכרז פושט-רגל, או בא לידי פשרה או סידור עם נושיו בהליכי פשיטת-רגל;
- (2) המבוטח הוא חברה או אגודה שיתופית, וניתן נגדה צו-פירוק או שנתמנה לה כדין כונס-נכסים או מנהל לעסקיה או למפעלה, או שבעלי איגרות-חוב שלה המבוטחות בשעבוד צף קמו והחזיקו, בעצמם או על ידי אחרים מטעמם, בנכסים שלה הכלולים בשעבוד או נתונים לו;

(3) המבוטח הוא חברה ונתקבלה בה החלטה על פירוקה מרצון, –

ולפני אחד המקרים האמורים או לאחריו נעשה המבוטח חב כלפי צד שלישי – זכויותיו של המבוטח כלפי המבטח, לפי החוזה לגבי אותה חבות, יעברו ויוקנו, על אף האמור בכל דין, לצד השלישי שכלפיו נוצרה אותה חבות.

כשנתמנה מנהל עזבונו לנכסי המבוטח

30. ניתן צו לפי סעיף 112 לפקודת פשיטת-רגל, 1936, לניהול עזבונו של חייב לפי דיני פשיטת-רגל, והיה על הנפטר חוב בר-הוכחה בפשיטת-רגל בשל חבות שהיה מבוטח מפניה כאמור בסעיף 29 – זכויותיו כלפי המבטח, לפי החוזה לגבי אותה חבות, יעברו ויוקנו, על אף האמור באותה פקודה, לאדם אשר לו מגיע החוב.

הזכות לפי סעיפים 29 ו-30 אינה ניתנת להתנאה

31. כל דבר בחוזה-ביטוח מפני חבות כלפי צד שלישי, הבא, במישרין או בעקיפין, לבטל את החוזה, או לשנות זכויותיהם של הצדדים לפיו, אם יקרה אחד המקרים האמורים בסעיפים 29 או 30 – אין לו תוקף.

יישוב חבויות הודיות לאחר העברה

32. משעברו זכויות לפי סעיפים 29 או 30 יהיה המבטח חב כלפי צד שלישי, בכפוף להוראות סעיף 37, ככל שהיה חב כלפי המבוטח, אולם –
- (1) אם היתה חבותו של המבטח כלפי המבוטח עולה על חבותו של המבוטח כלפי הצד השלישי, לא יפגע שום דבר האמור בפקודה זו בזכויותיו של המבוטח כלפי המבטח ביחס לעודף;
 - (2) ואם היתה חבותו של המבטח כלפי המבוטח פחותה מחבותו של המבוטח כלפי הצד השלישי, לא יפגע שום דבר האמור בפקודה זו בזכויותיו של הצד השלישי כלפי המבוטח ביחס ליתרה.

מבוטח שהוא גם מבטח

33. לענין פקודה זו, "חבות כלפי צד שלישי" של מבוטח לפי חוזה-ביטוח אינה כוללת חבותו כלפיו בתור מבטח לפי חוזה-ביטוח אחר.

חובה למסור ידיעות לצד שלישי

34. קרה לאדם או לתאגיד אחר המקרים האמורים בסעיפים 29 או 30, ונמצא מי שטוען שהאדם או התאגיד חבים כלפיו – יהיו הם, או הנציג החוקי או יורש, או הנאמן, או המפרק, או כונס-הנכסים או מנהל-העסקים, או המחזיק בנכסים – הכל לפי המקרה – חייבים למסור לטוען, לפי דרישתו, כל ידיעה העשויה באופן סביר להיות דרושה לטוען כדי לקבוע אם עברו והוקנו לו זכויות לפי פקודה זו וכדי לאכוף זכויות אלה; וכל דבר שבחוזה-ביטוח הבא, במישרין או בעקיפין, לבטל את החוזה או לשנות זכויותיהם של הצדדים לפיו, אם תימסר ידיעה כאמור, או הבא לאסור או למנוע באופן אחר את מסירת הידיעה – אין לו תוקף.

חובתו של מבטח למסור ידיעות

35. היתה הידיעה הנדרשת לפי סעיף 34 מגלה שיש יסוד סביר להניח, כי עברו לטוען, לפי פקודה זו, זכויות כנגד מבטח פלוני, יהיה אותו מבטח חייב בחובה המוטלת לפי סעיף 34 על הנזכרים בו.

זכות העיון בתעודות והעתקתן

36. החובה למסור ידיעות המוטלת לפי סעיף 34 כוללת גם את החובה להתיר את העיון בכל חוזה-ביטוח, שוברות של פרמיות ותעודות אחרות הנוגעות לענין, המצויים ברשותו של האדם שעליו מוטלת החובה האמורה, וקבלת העתקים מהם.

סידור בין מבטח למבוטח

37. מבוטח שהיה לפושט-רגל או שהוא חברה או אגודה שיתופית שניתן עליה צו-פירוק או חברה שקיבלה החלטה להתפרק מרצון – שום הסכם שנעשה בין המבוטח ובין המבוטח לאחר שחב כלפי צד שלישי ולאחר שהתחילו פשיטת-הרגל או הפירוק, ושום ויתור או המחאה או כל העברה אחרת שנעשו בידי המבוטח, או כל תשלום ששולם לו לאחר שהתחילו פשיטת-הרגל או הפירוק, לא יהיה בכוחם לבטל את הזכויות שעברו לצד השלישי לפי פקודה זו או לפגוע בהן, אלא הזכויות יעמדו בעינן כאילו אותם הסכם, ויתור, המחאה, העברה או תשלום לא היו מעולם.

סייג לתחולת הוראות פרק זה

38. הוראות פרק זה לא יחולו על חברה המתפרקת מרצון רק לשם שינוי מבנה או לשם התמזגות עם חברה אחרת, או על מקרה שחל עליו סעיף 1(9), (2) ו-4 לפקודת הפיצויים לעובדים, 1947.

פרק ו': עבירות ועונשין

חובת הנוהג להציג תעודת ביטוח

(תיקון התשל"ה)

39. הנוהג רכב מנועי חייב למסור לשוטר, לפי דרישתו, את שמו ומענו, וכן את שמו ומענו של בעל הרכב, ולהציג לפניו לבדיקה את תעודת-הביטוח השייכת לענין, או כל ראיה אחרת שנקבעה לשמש עדות שהרכב אינו נהוג, או לא היה נהוג, תוך הפרת הוראות סעיף 2 (להלן

¹³ . החל ביום 28.9.2018 בסעיף 39, במקום "לבדיקה את" יבוא "לבדיקה, לרבות באמצעים אלקטרוניים, את" (תיקון התשע"ח).

- תעודתו), ואם לא עשה כן יאשם בעבירה.

חובת הנוהג להודיע על תאונה

(תיקון התשל"ה)

40. בכל מקרה שבגלל מציאותו של רכב מנועי אירעה תאונה שגרמה פגיעה בגופו של אדם אחר, והנוהג ברכב לא הציג אותה שעה את תעודתו לפני שוטר או לפני אדם אחר שדרש ממנו מטעמים סבירים לעשות כן, חייב הוא למסור על התאונה לתחנת-משטרה בהקדם האפשרי, ועל כל פנים תוך 24 שעות לאחר התאונה, ולהציג שם את תעודתו, ואם לא עשה כן יאשם בעבירה; ואולם לא יורשע אדם לפי סעיף זה על אי-הצגת תעודתו, אם תוך חמישה ימים לאחר התאונה הציג אותה בעצמו בתחנת-המשטרה שנקב אותה בשעה שנמסר על התאונה.

חובת בעל רכב למסור פרטים

41. בעל רכב מנועי חייב, לפי דרישתו של שוטר, למסור את כל הפרטים שידרוש ממנו לאחת המטרות המפורשות להלן, ואם לא עשה כן יאשם בעבירה:

- (1) קביעת זהותו של הנוהג ברכב, הנדרש להציג תעודתו לפי סעיף 39;
- (2) בירור העובדה אם הרכב היה, או לא היה, נהוג תוך הפרת הוראות סעיף 2, כשהנוהג בו נדרש להציג תעודתו לפי סעיפים 39 או 40.

הונאה

42. אדם שעשה אחד המעשים המנויים להלן בכוונה להונות, דינו - מאסר ששה חדשים או קנס 3,000 לירות:

- (1) שינה תעודת-ביטוח - לרבות כל תעודה שהוצאה מכוח תקנות לפי פקודה זו וניתן להביאה כראיה במקום תעודת-ביטוח או השתמש בתעודה כאמור, או השאילה לאחר לשם השימוש בה, או הניח לאחר להשתמש בה;
- (2) עשה או החזיק תעודה הדומה לתעודה כאמור עד כדי להונות.

השגת תעודה בטענה כוזבת

43. אדם המוסר הודעה כוזבת או מעלים ידיעה חשובה כדי להשיג בכך תעודה כאמור בסעיף 42, דינו - מאסר ששה חדשים או קנס 3,000 לירות.

הוצאת תעודה כוזבת

44. המוציא תעודה כאמור בסעיף 42, כשהוא יודע שהיא כוזבת בפרט חשוב, דינו - מאסר ששה חדשים או קנס 3,000 לירות.

סמכות לתפוס תעודה כוזבת

45. שוטר שיש לו יסוד סביר להניח שתעודה כאמור בסעיף 42, שהוצגה לפניו לפי הוראות פקודה זו על ידי הנוהג ברכב מנועי, היא תעודה שעברו לגביה עבירה לפי סעיפים 42-44, רשאי לתפוס את התעודה, ומשנתפסה יוזמן האדם שממנו נתפסה לבוא לפני בית משפט השלום - זולת אם כבר נאשם בעבירה לפי הסעיפים האמורים - וליתן הסבר על החזקת התעודה, ובית המשפט יורה מה לעשות בה ויפסוק הוצאות בית-המשפט כפי שתחייב מידת הצדק באותו ענין.

סירוב להזדהות וזיהוי כוזב

46. הנוהג ברכב מנועי שעבר עבירה על הוראות פקודה זו או על התקנות לפיה, וסירב למסור לשוטר, לפי דרישתו, את שמו ומענו, או מסר שם או מען כוזבים - יאשם בעבירה; בעל הרכב יהא חייב, לפי דרישתו של שוטר, למסור לו כל ידיעה שברשותו העשויה להביא לזיהויו ולתפיסתו של הנוהג, ואם לא עשה כן יאשם בעבירה.

אחריותם של הנוהג והבעל לעבירות ברכב

47. השתמשו ברכב מנועי שלא נתקיימה בו הוראה מהוראות פקודה זו או כל תקנה לפיה, או השתמשו בו במצב או באופן שיש בהם הפרת הוראה כאמור, או שנעשה בקשר עמו מעשה או מחדל שיש בהם הפרת הוראה כאמור - יאשמו בעבירה, אם אין הוראה מפורשת אחרת בפקודה זו -

- (1) הנוהג ברכב בשעת העבירה, זולת אם נעברה לא מחמת מעשה, מחדל או התרשלות מצידו;
- (2) גם בעל הרכב, בין שנכח בשעת העבירה ובין שלא נכח, זולת אם נעברה העבירה שלא בהסכמתו ולא מחמת מעשה או מחדל מצידו והוא נקט כל אמצעי הזהירות הסבירים כדי למנוע עבירה.

עונש כללי

48. כל המפר במעשה או במחדל הוראה מהוראות פקודה זו או כל תקנה לפיה, דינו, באין עונש אחר מפורש - מאסר שלושה חדשים או קנס 3,000 לירות.

צו על אכיפת ביצוע

49. נדרש אדם, מכוח סמכות שניתנה בפקודה זו או בתקנה לפיה, לעשות מעשה או לחדול מעשותו, ולא קיים את הדרישה, יהא בית-המשפט שהרשיע אותו רשאי, בנוסף לעונש שיטיל עליו, לצוות על האדם לקיים את הדרישה ורשאי הוא להוסיף לצו כל תנאי בנוגע לזמן או לאופן של הפעולה או לענין אחר, ככל שיראה נחוץ לאכיפת קיומה של הדרישה.

הפרת צו אכיפה

50. כל המפר צו לפי סעיף 49 רשאי בית-המשפט, לפי שיקול-דעתו, להטיל עליו עונש תשלום סכום שלא יעלה על 15 לירות לכל יום של הפרה מכאן ואילך, או מאסר עד שיקיים את אשר הפר; ובלבד שלא יחוב אדם על הפרה כאמור בתשלום סכומים העולים בסך הכל על 750 לירות, או בתקופות-מאסר העולות בסך הכל על שני חדשים, בנוסף על כל קנס או מאסר שהוא עשוי לחוב בהן בדרך אחרת.

פרק ז': הוראות שונות

תקנות

(תיקון התשנ"ה)

51. שר האוצר רשאי להתקין תקנות הבאות לקבוע כל דבר הניתן לקביעה לפי פקודה זו וכל הדרוש לביצועה בכלל, ומבלי לגרוע מכלליותה של הוראה זו רשאי הוא במיוחד להתקין תקנות בדבר -
- (1) טפסים שישמשו לצרכי פקודה זו;
 - (2) בקשות למתן תעודות-ביטוח וכל תעודה אחרת שנקבעה ודרך הוצאתן, ניהול רישומן של תעודות, מסירת פרטים מהן וידיעות בקשר עמן, ומסירת העתקים של תעודות-ביטוח לרשות הרישוי כמשמעותה בסעיף 1 לפקודת התעבורה;
 - (3) הוצאת העתקים מתעודות-הביטוח ומן התעודות האחרות אם אבדו או נשחתו;
 - (4) שמירתן, הצגתן, ביטולן והחזרתן של תעודות-הביטוח ושל התעודות האחרות;
 - (5) החלתה של הוראה מהוראות פקודה זו על רכב מנועי הרשום בחוץ-לארץ שהובא לישראל לתקופה מוגבלת לפי הוראות פקודת התעבורה או כל תקנה לפיה, בכפוף לכל שינוי והתאמה של אותה הוראה כפי שראה לקבוע;
 - (6) שיטת הפנקסנות שמבטחים חייבים לנהל והדו"חות שעליהם להגיש.
 - (7)¹⁴ ביצוע הוראות ההסכם הנוגעות לביטוח רכב מנועי.

סייג לתחולה על כלי תחרותי

(תיקון התשס"ו)

51א. הוראות פקודה זו לא יחולו לגבי שימוש בכלי תחרותי שניתן עליו רישיון כלי תחרותי, למעט שימוש בכלי כאמור בעת נהיגה ספורטיבית בקטע קישור או בעת נהיגה שאינה נהיגה ספורטיבית, שהותרה לפי סעיף 12(ד) לחוק הנהיגה הספורטיבית, התשס"ו-2005; לענין זה, "כלי תחרותי", "נהיגה ספורטיבית", "רישיון כלי תחרותי" ו"קטע קישור" - כמשמעותם בחוק הנהיגה הספורטיבית, התשס"ו-2005.

תחילה

52. תחילתו של נוסח חדש זה ביום כ"ז בסיון התש"ל (1 ביולי 1970).

שלמה הלל
שר המשטרה
ממלא-מקום שר המשפטים